

ІНТЕГРАЦІЯ УКРАЇНИ У СВІТОВЕ ГОСПОДАРСТВО: НАПРЯМ РОЗВИТКУ ТА ПРОБЛЕМИ

*Ягмурджі Олена Анатоліївна,
студентка Донецького
державного
університету управління
Elenka.fin@yandex.ua*

*Кошеленко Вікторія Василівна,
ст. викладач Донецького
державного
університету управління*

Розбудова незалежної України об'єктивно потребує входження її у світове господарство на організаційно-економічних засадах ринкових відносин на принципах рівноправності та взаємної вигоди у співробітництві.

Об'єктивна необхідність інтеграції України у світове господарство і розвитку її міжнародних відносин безпосередньо впливає передусім з потреб використання у національній системі відтворення міжнародного поділу праці для прискорення переходу до ринкової економіки країни з метою її розвитку і зростання багатства суспільства. Така необхідність сприяє формуванню ефективної структури економіки країни. Зовнішньоекономічні зв'язки в процесі інтеграції України у світове господарство охоплюють також комплекс екологічних проблем, що розв'язуються спільними зусиллями. Нарешті, розвиток зовнішньоекономічних відносин відкриває додаткові можливості у створенні належних умов для задоволення життєвих потреб народу України.

Проблеми інтеграції України у світове господарство висвітлено в працях багатьох зарубіжних і вітчизняних вчених серед яких: Аніловська Г. [1], Вірбулевська О.В. [2], Ликтян Д.Т. [4], Масленніков М.І. [5], Родічева Л.Ю. [7], Руда О. [8] та ін.

Вчені дослідили важливість ролі інтеграції української економіки у глобальні міжнародні економічні процеси. Разом з тим ця проблема потребує подальших теоретико-методологічних та прикладних розробок.

Мета роботи полягає в аналізі позитивних та негативних

факторів, що впливають на інтеграцію України у світове господарство та надання рекомендацій щодо регулювання цього процесу.

Українська зовнішня політика має чітку спрямованість: одним із найважливіших її пріоритетів визначено інтеграцію в європейські структури, зокрема Європейський Союз. Разом з тим Україна повністю усвідомлює важливість гармонійних двосторонніх відносин зі своїми сусідами та активної участі в регіональних організаціях. Кризова ситуація, в якій зараз знаходиться вся Європа, дещо призупинила розвиток інтеграційних процесів в Україні. Очевидною є нагальна необхідність кроків, спрямованих на підвищення конкурентноздатності української економіки. Адже для реалізації своїх планів наша держава в міжнародному співтоваристві має бути активним експортером товарів та послуг, надійним і передбачуваним партнером міжнародним суб'єктам. Протягом 2007–2010рр. зовнішній торговельний оборот зменшився в середньому на 30–40% [3]. Погіршилася структура як експорту, так і імпорту. Експорт продукції окремих галузей став неефективним. Сировинна спрямованість українського експорту зумовлює його вразливість до коливань цін на світовому ринку. Всі ці та інші обставини зумовлюють необхідність розроблення напрямів інтеграції України у світове господарство, підтверджують їх своєчасність і необхідність.

Україна посідає значне місце у сільсько-господарському світовому секторі, промисловому (найбільш значущі сектори діяльності українського господарювання), має торгові морські шляхи та газо-транспортні вузли. Таким чином, Україна має явні позитивні чинники для входження в світове господарство.

До сприятливих факторів входження України у світове господарство можна віднести:

- геополітичне розташування між Західною Європою і Азією;
- наявність дешевої робочої сили, здатної до кваліфікованої й наукоємної праці;
- сприятливі природно-кліматичні умови, багаті природні ресурси;
- потенційно великий ринок збуту товарів і послуг;
- значний науково-технічний потенціал національної економіки України.

До факторів, що гальмують процеси інтеграції України у світову економіку відносять:

- певну відірваність від головних напрямів сучасного науково-технічного і економічного розвитку (з розпадом СРСР);
- нераціональну участь України в міжнародному розподілі праці;
- велику енергозалежність від інших країн;
- нераціональну структуру експорту й імпорту;
- неадаптованість вітчизняного законодавства до європейського й світового;
- залежність від міжнародних фінансових організацій (значний зовнішній борг країни);
- внутрішню (політичну) нестабільність.

На даному етапі переважають фактори, що гальмують інтеграційні процеси України у світове господарство.

Серед переваг інтеграційних процесів для України є участь в СОТ. Вступ в СОТ – це сильний поштовх для розвитку експорту. Хоча при тому здійснюються великі ризики. Зокрема, це стосується галузей АПК, легкої промисловості, автомобільного й авіабудування, а також сфери послуг. Тому дуже важливо підвищити конкурентоспроможність цих галузей, працювати над питаннями, які стосуються сертифікації, стандартизації та якості продукції. Державі необхідно провести ринкове реформування аграрного сектора та лібералізувати доступ до ринку аграрної продукції. Важливим є факт, що Україна приєдналася до Протоколу про внесення змін до Міжнародної конвенції про спрощення та гармонізацію митних процедур (так званої Кіотської конвенції) [6]. З урахуванням основних положень цієї конвенції, Державна митна служба України буде удосконалювати й покращувати взаємодію з митними службами країн – Російської Федерації, Республіки Білорусь та Республіки Польща, які є її партнерами у справі збільшення обсягів зовнішньої торгівлі та забезпечення її безпеки, щоб міжнародне партнерство мало традиційний, стабільний і стійкий характер.

Надалі Україні для організації взаємодії зі світовим господарством потрібно сконцентруватися на досягненні таких цілей: підвищити національну конкурентоспроможність, спільно протистояти викликам глобалізації; використовувати перевагу «економіки масштабу», що дозволить розширити ринок, зменшити трансакційні витрати, створити нову комбінацію чинників виробництва, стимулювати притік прямих іноземних інвестицій, сприяти модернізації і структурним реформам в економіці, залучити

країни, що формують ринкову економіку або здійснюють глибокі економічні реформи до регіональних торговельних угод країн з вищим рівнем розвитку; розглядати цей процес як канал передавання господарського досвіду.

Наближення економіки України до світових та європейських інтеграційно-господарських процесів обумовлює необхідність подальшого й глибшого ринкових реформ прискорення інституційних змін, здійснення широкомасштабних та глибоких структурних перетворень, відчутного скорочення тіньового сектору. На сучасному етапі розвитку зовнішньоекономічної політики нашої держави доцільним напрямом економічної інтеграції є одночасна співпраця зі вищенаведеним и структурами світового господарства (вступ до нових та перспективних, які матимуть позитивні наслідки у розвитку України), а не безоглядна спрямованість на якийсь один інтеграційний напрям.

Література

1. Аніловська Г. Інтеграція України у світове господарство / Г. Аніловська // Фінанси України. – 2004. – № 1. – С. 24-28.
2. Вірбулевська О.В. Проблеми інтеграційних процесів в Україні / О.В. Вірбулевська, А.О. Шамрай // Галицький економічний вісник. – 2009. – №4(23). – С.91-95 – (Економіка і регіон)
3. Державний комітет статистики [Електронний ресурс]. – Режим доступу: // www.ukrstat.gov.ua
4. Ликтян Д.Т. Економічна інтеграція та глобалізація. Проблеми сучасності / Д.Т. Ликтян. – Київ: КНЕУ, 2005. – 420 с.
5. Масленніков М.І. Глобальная экономика – развилки структурного кризиса: науч.докл. / Н.И. Масленников. – М.: Институт современного развития, 2011. – 33с. (С.20).
6. Міжнародна конвенція про спрощення і гармонізацію митних процедур [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/995_643
7. Родічева Л.Ю. Інтеграція України у світове господарство / Л.Родічева // Галицький економічний вісник. – 2011. – №2(31). – С.5-9 – (економіка та управління національним господарством)
8. Руда О. Проблеми інтеграції України у світове господарство / Руда О. // Галицький економічний вісник. – 2010. – №4(29). – С.68-72 – (проблеми мікро- та макроекономіки України)